

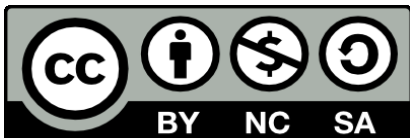

Διοίκηση Επιχειρήσεων

Ενότητα 2: Ιστορική εξέλιξη της Επιστήμης της Διοίκησης

Ευγενία Πετρίδου

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

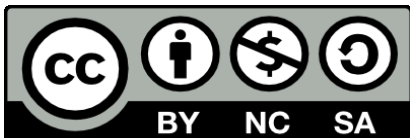

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ιστορική εξέλιξη της Επιστήμης της Διοίκησης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

- Διοικητική Θεωρία: Εμπειρική Διοίκηση, Κλασική Προσέγγιση, Προσέγγιση της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς, Ποσοτική Προσέγγιση, Σύγχρονη Προσέγγιση.
- Τι είναι ποιότητα;
- Οργανισμός ποιότητας και Συμβατικός Οργανισμός.

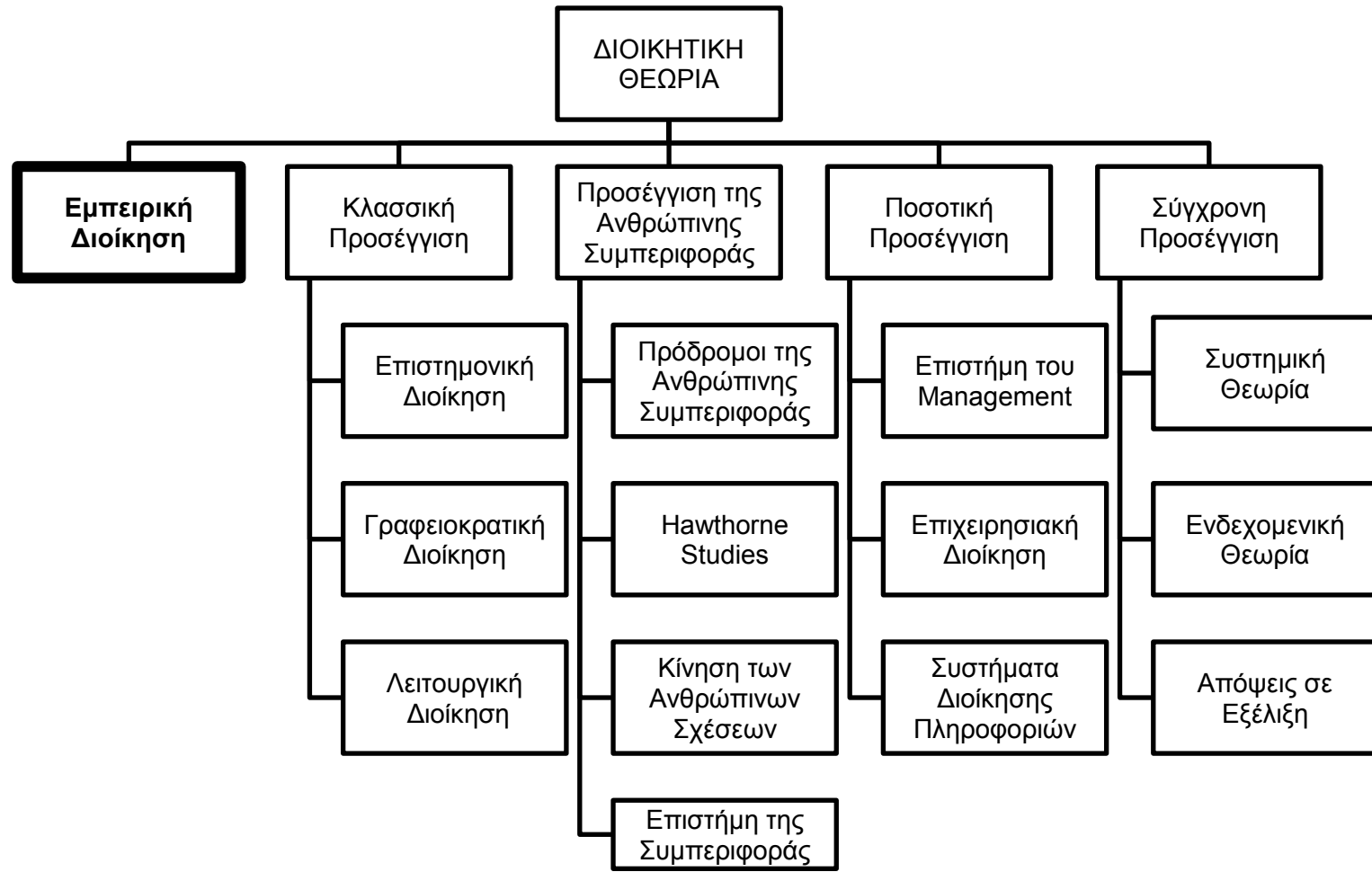

Σκοποί ενότητας

Σκοπός της ενότητας Επιχειρήσεων είναι να δώσει την ευκαιρία στους φοιτητές/τριες να μελετήσουν τις βασικές επιστημονικές προσεγγίσεις της Επιστήμης της Διοίκησης, με τις αντίστοιχες Σχολές Επιστημονικής Σκέψης και τις βασικές θεωρίες, ώστε να τους βοηθήσει να αναπτύξουν επιστημονικά τεκμηριωμένες αξίες και στάσεις για την άσκηση του επιστημονικού μάνατζμεντ.

Εμπειρική Διοίκηση (1)

Διάγραμμα 1: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.

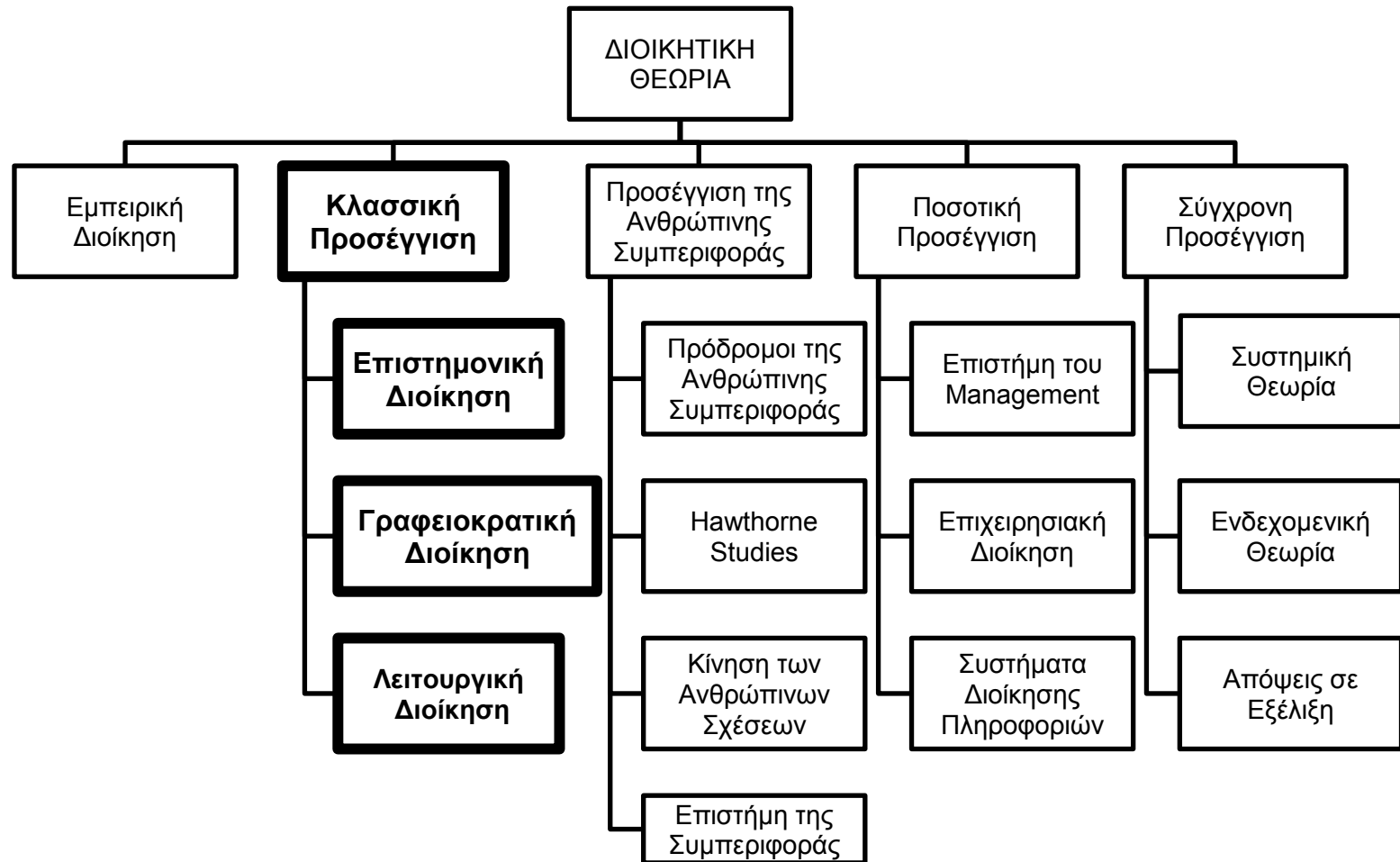

Εμπειρική Διοίκηση (2)

ΚΥΡΙΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
Watt - Boulton	Αγγλία 1880	<ul style="list-style-type: none">• Προγραμματισμός παραγωγής• Μελέτη εργασίας - τυποποίηση εργασίας• Έρευνα αγοράς• Εκπαίδευση προσωπικού
Robert Owen	Σκωτία 1771-1858	<ul style="list-style-type: none">• Βελτίωση συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των εργαζομένων
Charles Babbage	Αγγλία 1792-1871	<ul style="list-style-type: none">• Υπολογιστική μηχανή• Συμμετοχή εργαζομένων στα κέρδη• Καταμερισμός εργασίας
Henry Towne	Αμερική 1844-1924	<ul style="list-style-type: none">• Επεσήμανε τη σημασία της Διοίκησης ως επιστήμης και την ανάγκη ανάπτυξης βασικών αρχών και θεωριών

Κλασική Προσέγγιση (1)

Διάγραμμα 2: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.

Κλασσική Προσέγγιση (2)

1. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
Frederick W. Taylor	ΗΠΑ 1856 - 1915	<ul style="list-style-type: none"> • Καταμερισμός εργασίας • Μελέτη εργασίας • Αμοιβή με το κομμάτι • “Principles of Scientific Management” (1911)
Frank και Lilian Gilbreth	ΗΠΑ 1868 - 1935 1879 - 1972	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτες κινήσεων • Απλοποίηση εργασίας • Αναγνώριση προσωπικότητας εργαζομένου • “The Psychology of Management” (1921)
2. ΣΧΟΛΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
Max Weber	Γερμανία 1864 -1920	<ul style="list-style-type: none"> • Ορθολογικός τρόπος οργάνωσης • Γραφειοκρατικό μοντέλο οργάνωσης • Χαρισματική, παραδοσιακή, νόμιμη εξουσία • “The Theory of Social and Economic Organization” (1927)

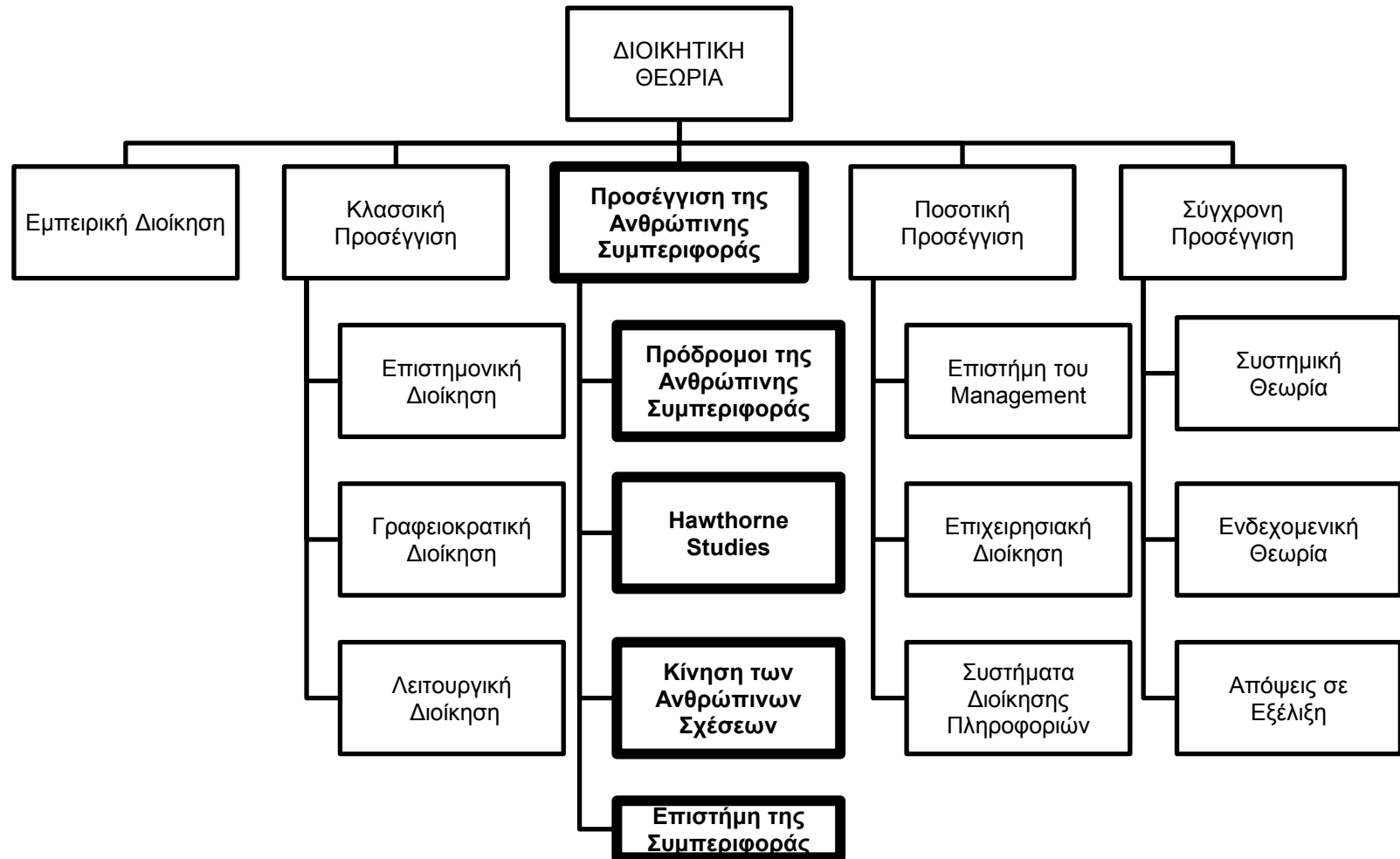

Κλασσική Προσέγγιση (3)

3. ΣΧΟΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
Henri Fayol	Γαλλία 1841 - 1925	<ul style="list-style-type: none">• Λειτουργική θεώρηση Management• Λειτουργίες Management• Βασικές αρχές Management• Διοικητικές Δεξιότητες• “Administration Industrielle et Generale” (1929)
Chester Barnard	Αμερική 1886 - 1961	<ul style="list-style-type: none">• Ρόλος ηγέτη• Οργανωσιακή κουλτούρα• Θεωρία αποδοχής εξουσίας• Επικοινωνία• “The functions of the executive” (1938)

Προσέγγιση της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς (1)

Διάγραμμα 3: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.

Προσέγγιση της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς (2)

1. ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
Hugo Münsterberg	ΗΠΑ 1863-1916	<ul style="list-style-type: none">• Βιομηχανική Ψυχολογία• Συμβολή ψυχολόγων:<ul style="list-style-type: none">α) στη μελέτη εργασίαςβ) στη μελέτη ατομικών ψυχολογικών συνθηκώνγ) στη διαμόρφωση επιχειρησιακών στρατηγικών για επιρροή της εργασιακής συμπεριφοράς
Mary Parker- Follett	ΗΠΑ 1868-1933	<ul style="list-style-type: none">• Δυναμική ομάδων• Εξουσία με άλλους στα πλαίσια της δυναμικής της ομάδας• Εργασιακές συγκρούσεις αναπόφευκτες

Προσέγγιση της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς (3)

1. ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
Walter Dill Scott	ΗΠΑ	<ul style="list-style-type: none">Εφαρμογή ψυχολογικών θεωριών στη διαφήμιση και στην επιλογή προσωπικού
Henry Ford	ΗΠΑ	<ul style="list-style-type: none">Ιδιαίτερο τμήμα προσωπικούΠροσλήψεις, απολύσεις, συστήματα αμοιβών επηρεάζουν την απόδοση
Seebohm Rountree	Αγγλία 1936	<ul style="list-style-type: none">Ιατρικό τμήμαΕκπαίδευσηΕβδομάδα 5 ημερώνΣυμμετοχή στα κέρδηΕπίδομα ανεργίαςΒιομηχανικοί ψυχολόγοι

Προσέγγιση της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς (4)

2. HAWTHORNE STUDIES	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
<ul style="list-style-type: none">• Elton Mayo• F.J. Roethlisberger• M.L. Warner• T.N. Whitehead• G.E. Turner	ΗΠΑ 1924 -1932	<ul style="list-style-type: none">• Προσπάθεια κατανόησης της ανθρώπινης συμπεριφοράς• Αναγνώριση της κοινωνιολογικής διάστασης της εργασίας• Ο ψυχοσυναισθηματικός κόσμος των εργαζομένων επηρεάζει περισσότερο την παραγωγικότητα από τις εξωτερικές συνθήκες εργασίας• Πρόδρομος της κίνησης των Ανθρώπινων Σχέσεων

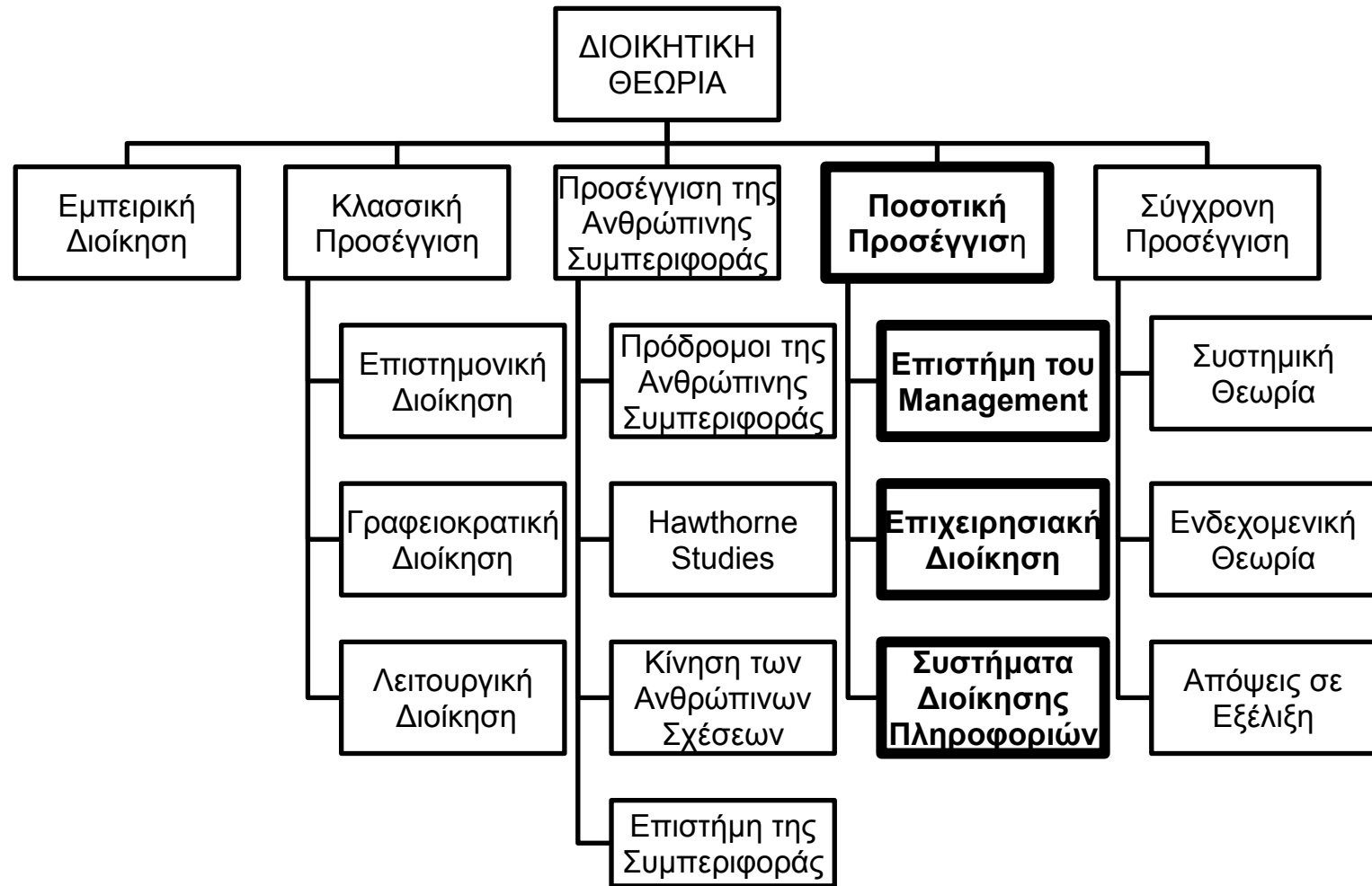

Προσέγγιση της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς (5)

3. ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Douglas McGregor Abraham Maslow 	<p>ΗΠΑ 1906 - 1964</p> <p>ΗΠΑ 1908 - 1970</p>	<ul style="list-style-type: none"> Θεωρία Χ, Ψ Αυταρχικό – Δημοκρατικό Management 'The Human Side of Enterprise' (1960) Θεωρία Υποκίνησης Ιεράρχηση αναγκών Οι άνθρωποι επιθυμούν να ικανοποιήσουν ανώτερες ανάγκες πέραν των οικονομικών
4. ΣΧΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Rensis Likert Chris Argyris 	<p>ΗΠΑ 1903 - 1981</p> <p>ΗΠΑ 1923 - ...</p>	<ul style="list-style-type: none"> 4 συστήματα ηγεσίας Συμμετοχικός ηγέτης Ανάπτυξη, αξιοποίηση της προσωπικότητας των ατόμων Θεωρία ωριμότητας - ανωριμότητας

Ποσοτική Προσέγγιση (1)

Διάγραμμα 4: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.

Ποσοτική Προσέγγιση (2)

1.ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ MANAGEMENT	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
<ul style="list-style-type: none">• H. Simon• J. Von Neuman• K. Boulding	<p>Αγγλία</p> <p>ΗΠΑ</p> <p>1950-1980</p>	<ul style="list-style-type: none">• Λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων με τη χρησιμοποίηση στοχαστικών μαθηματικών μοντέλων και στατιστικών τεχνικών• Επιχειρησιακή έρευνα

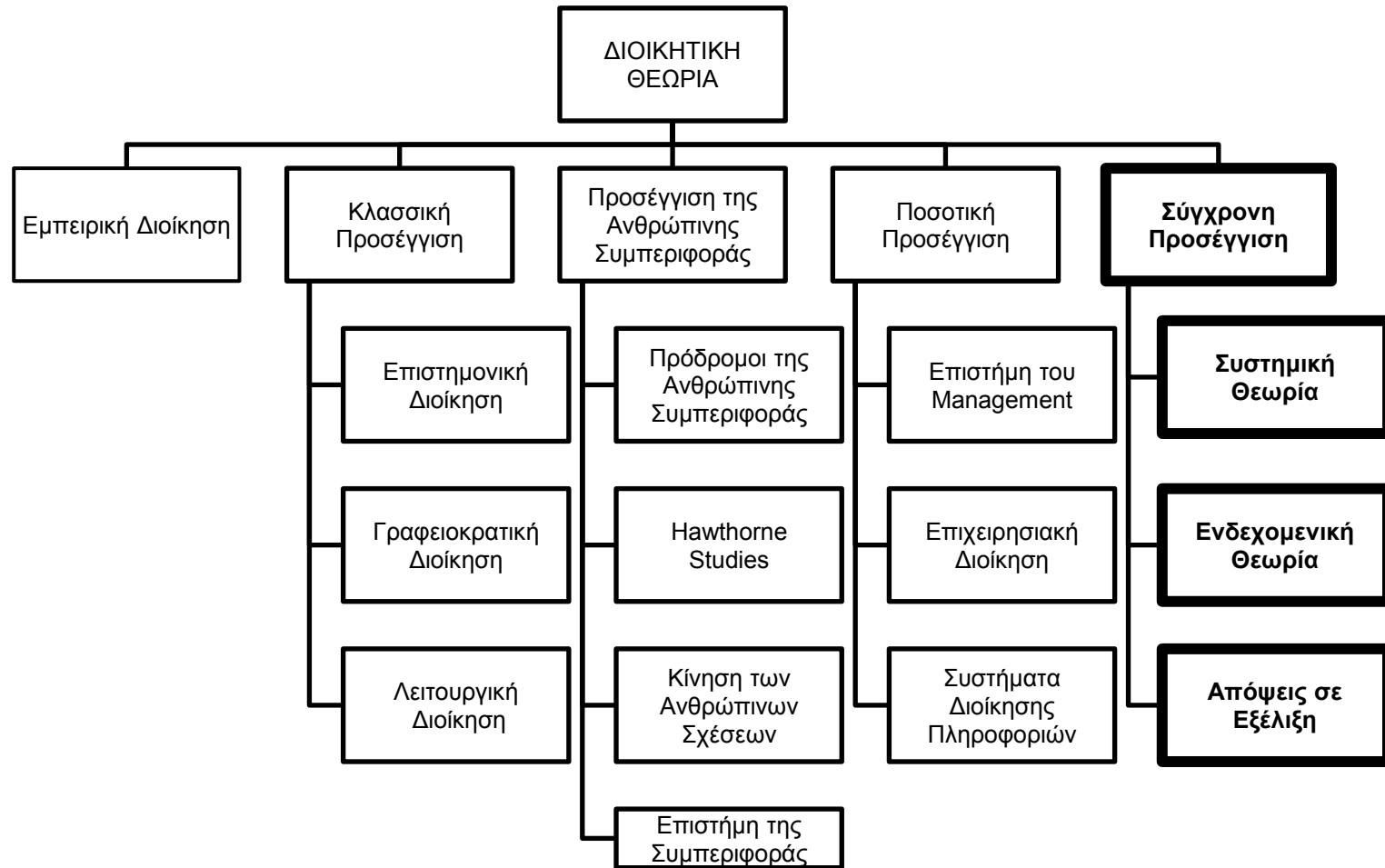

Ποσοτική Προσέγγιση (3)

2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
<ul style="list-style-type: none">• Dantzig G.B.• Shannon R.E.• Kelley J.E.• Walker M.R.• Mihran G.A.	1970 - ...	<ul style="list-style-type: none">• Εφαρμογή τεχνικών επιχειρησιακής έρευνας στην παραγωγή - διάθεση των προϊόντων• Γραμμικός Προγραμματισμός• Ποιοτικός Έλεγχος• Προσομοίωση• Δικτυωτή Ανάλυση
3. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
<ul style="list-style-type: none">• Fugere G.• Laudon K.C.		<ul style="list-style-type: none">• Λήψη επιχειρησιακών αποφάσεων με την επεξεργασία πληροφοριών με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών υπολογιστών

Σύγχρονη Προσέγγιση (1)

Διάγραμμα 5: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.

Σύγχρονη Προσέγγιση (2)

1. ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
• Bertalanffy L.	1951	Κάθε οικονομικός οργανισμός θεωρείται ως ένα ενιαίο σύστημα με διακριτά αλληλοεξαρτώμενα μέρη που επιδιώκουν κοινούς στόχους, εξασφαλίζοντας την ισορροπία τους.
• Katz – Kahn	1966	
• Rosenzweig J.	1974	
• Miller J.	1978	

Σύγχρονη Προσέγγιση (3)

2. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
<ul style="list-style-type: none">• C. Kindleberger.• J. Woodward		Η επιλογή του αποτελεσματικότερου τρόπου άσκησης διοίκησης εξαρτάται από τις ειδικές συνθήκες του περιβάλλοντος εκείνης της χρονικής περιόδου
3. ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΧΩΡΑ ΕΠΟΧΗ	ΙΔΕΕΣ
<ul style="list-style-type: none">• William G.• Ouchi	Ιαπωνία Β.Π.Π.	<ul style="list-style-type: none">• Θεωρία Z• Συναινετικός τρόπος λήψης αποφάσεων• Ολική ποιότητα• Ισόβια απασχόληση• Άτυπες μορφές ελέγχου

Τι είναι ποιότητα ;

- Τα ιδιαίτερα **ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά** του προϊόντος.
- Ο βαθμός **τελειότητας** του προϊόντος.
- Η αυστηρή και συστηματική τήρηση των **προδιαγραφών στην παραγωγή**.
- Τα **μηδέν λάθη** στην παραγωγή.
- Η **ικανοποίηση** όλων όσων συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία.

Οργανισμός Ποιότητας και Συμβατικός Οργανισμός (1)

Χαρακτηριστικά Οργανισμού Ποιότητας.

- Προσανατολισμός στην ικανοποίηση των αναγκών των πελατών.
- Προσανατολισμός στην πρόληψη των προβλημάτων.
- **Στρατηγικός** προγραμματισμός με **όραμα, αποστολή, πολιτικές ποιότητας, πρότυπα ποιότητας.**
- **Αφοσίωση και δέσμευση,** ιδιαίτερα των ανωτέρων στελεχών, στη φιλοσοφία ποιότητας.

Χαρακτηριστικά Συμβατικού Οργανισμού.

- Προσανατολισμός στις **εσωτερικές δυνατότητες** του οργανισμού.
- Προσανατολισμός στην **αντιμετώπιση** των προβλημάτων.
- **Βραχυπρόθεσμες** πολιτικές δράσης και **ανυπαρξία** προτύπων απόδοσης.
- Τα ανώτερα στελέχη **εποπτεύουν και ελέγχουν** τα αποτελέσματα της δράσης.

Οργανισμός Ποιότητας και Συμβατικός Οργανισμός (2)

Χαρακτηριστικά Οργανισμού Ποιότητας

- **Επένδυση στην εκπαίδευση** – ανάπτυξη του ανθρώπων.
- **Συμμετοχή όλων** στη βελτίωση της ποιότητας.
- **Συνεχείς αξιολογήσεις** των προσπαθειών βελτίωσης της ποιότητας.
- Αντιμετώπιση των **εργαζομένων ως πελάτες** που πρέπει να ικανοποιούνται οι ανάγκες τους.
- Η ποιότητα θεωρείται **στοιχείο της κουλτούρας** του οργανισμού.

Χαρακτηριστικά Συμβατικού Οργανισμού

- Η εκπαίδευση των ανθρώπων υπολογίζεται ως **κόστος**.
- Γίνεται διάκριση **αυτών που αποφασίζουν και αυτών που εκτελούν**.
- **Ελλιπείς διαδικασίες επαναπληροφόρησης**.
- Αντιμετώπιση των **εργαζομένων βάσει της ιεραρχικής δομής**.
- Η ποιότητα θεωρείται ως **θετικό αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας**.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

- Διάγραμμα 1: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.
- Διάγραμμα 2: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.
- Διάγραμμα 3: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.
- Διάγραμμα 4: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.
- Διάγραμμα 5: Πετρίδου, Ε., (2011). Διοίκηση – Management: Μία εισαγωγική προσέγγιση, τρίτη έκδοση, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σοφία.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ευγενία Πετρίδου.
«Διοίκηση Επιχειρήσεων. Ιστορική εξέλιξη της Επιστήμης της
Διοίκησης». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη
δικτυακή διεύθυνση: <https://opencourses.auth.gr/courses/OCRS521/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

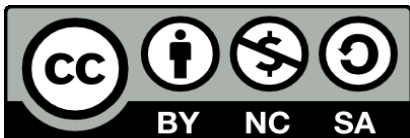
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Μάντη Αναστασία
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

